

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich w 2011 roku

W roku 2011 kontynuowano prace polegające na opracowywaniu zbioru, udostępnianiu polskich armeników, popularyzacji wiedzy o polskich Ormianach i restaurowaniu zabytków.

OPRACOWYWANIE ZBIORÓW

Sporządzono spis inwentarzowy wszystkich dokumentów znajdujących się w zasobach Fundacji i opracowano koncepcję podziału na jednostki archiwalne. Pozwoli to na rozpoczęcie prac nad uporządkowaniem zbioru.

Opracowano katalog rękopisów ormiańskich znajdujących się w zbiorach Fundacji.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W Wirtualnym Archiwum Polskich Ormian (www.archiwum.ormianie.pl) udostępniono unikatowe materiały, m.in.:

- zindeksowaną księgę urodzonych z katedry ormiańskiej we Lwowie, z zapisami z lat 1776–1837
- wszystkie wydania „Posłańca św. Grzegorza”, w tym mało znane – z lat 1935–1937
- księgę pamiątkową przygotowaną dla abp. Józefa Teodorowicza w 1937 roku, zawierającą podpisy parafian archidiecezji lwowskiej obrządku ormiańskiego
- księgę zapowiedzi ślubnych z parafii ormiańskiej w Horodence.

POPULARYZACJA WIEDZY O POLSKICH ORMIANACH

Wydano cztery numery czasopisma ormiańskiego „Awedis”, w którym m.in. zainicjowano akcję „Policzmy się!”, zachęcając do wzięcia udziału w spisie powszechnym i deklarowania narodowości ormiańskiej, i zmobilizowano wszystkie organizacje ormiańskie w Polsce do podpisania wspólnego apelu w tej sprawie.

Prowadzony przez Fundację wortal „Wirtualny Świat Polskich Ormian” (www.ormianie.pl) grupuje w jednym miejscu rozproszone dotąd strony internetowe:

- Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, która prowadzi aż pięć odrębnych serwisów internetowych:
 - www.dziedzictwo.ormianie.pl publikuje bieżące informacje związane z Ormianami w Polsce; w 2011 roku wzbogacona została o wersje językowe angielską i ormiańską,
 - www.wiki.ormianie.pl gromadzi, na zasadzie stron typu *wiki*, biografie Ormian, którzy związani byli z Polską,
 - www.archiwum.ormianie.pl, czyli Wirtualne Archiwum Polskich Ormian, udostępnia w Internecie bogate materiały archiwalne związane z polskimi Ormianami,
 - www.skarbnica.ormianie.pl, czyli Skarbnica Wiedzy o Polskich Ormianach ma przygotowane materiały historyczne, o które zostanie uzupełniona w 2012 roku;
 - www.awedis.ormianie.pl prezentuje kolejne wydania czasopisma „Awedis”;
- innych organizacji ormiańskich w Polsce;
- parafii ormiańskich w Polsce.

Wydano dwa kalendarze – na lata 2011 i 2012 – zatytułowane: „Rodziny Ormian w Polsce na starych fotografiach” i „Konserwacja zabytków ormiańskich we Lwowie”.

W Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu, podczas dwóch miesięcy lata, Towarzystwo Ormian Polskich prezentowało wystawę Fundacji i Domu Spotkań z Historią „Z widokiem na Ararat. Losy Ormian w Polsce.” Ekspozycji towarzyszyło pięć imprez ormiańskich.

Trzykrotnie pokazano wystawę „Wielki Zapomniany. Arcybiskup ormiański Józef Teodorowicz (1864-1938) – wybitny polski kapłan i mąż stanu”:

- od czerwca do września 2011 roku – w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie,
- w październiku 2011 roku – w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości w Gliwicach,
- na przełomie listopada i grudnia 2011 roku – w Centrum Kultury i Promocji, za pośrednictwem rzeszowskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Jarosławiu.

Fundacja była współorganizatorem naukowej konferencji „Ormianie we Lwowie: historia, kultura, sztuka” na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (9–10 grudnia 2011).

Tradycyjnym przedsięwzięciem popularyzatorskim był Dzień Ormiański, zorganizowany 3 grudnia 2011 roku w Warszawie wspólnie z Domem Spotkań z Historią. Na program składały się prelekcje o pamiątkach ormiańskich w Warszawie, o iluminacjach w rękopisach ormiańskich, o konserwacji rękopisów i starych druków, film o abpie Józefie Teodorowiczu w przeddzień 73. rocznicy jego śmierci, msza święta w obrządku ormiańskim oraz warsztaty dla dzieci.

PRACE KONSERWATORSKIE

Kontynuowanoprojekt restauracji drewnianej grupy rzeźbiarskiej, zwanej „Golgota”, znajdującej się na dziedzińcu katedry ormiańskiej we Lwowie. W 2011 roku poddano zabiegom konserwatorskim zdemontowane elementy rzeźby. Zakończenie prac nastąpi w roku 2012.

WSPÓŁPRACA

Nawiązano bliższe kontakty z Armenią i diasporą ormiańską na zachodzie. Gościliśmy w Fundacji specjalistów z Matenadaranu – Instytutu-Muzeum Starych Rękopisów z Erywania, z Uniwersytetu Państwowego i przedstawicieli Ministerstwa Kultury Armenii oraz historyków ze Stanów Zjednoczonych, Francji, Belgii.

We wrześniu w imieniu wszystkich Ormian mieszkających w Polsce Fundacja przekazała do Matenadaranu faksymile cennego rękopisu, znanego jako Ewangeliarz ze Skewry.

NOWA SIEDZIBA FUNDACJI

Od marca 2011 roku Fundacja oraz prowadzone przez nią Archiwum Polskich Ormian mieszczą się w centrum Warszawy, przy ul. Zgoda 4 m. 16. Z okazji przenosin zorganizowane zostało spotkanie, na którym pokazano unikatowe obiekty z Archiwum Polskich Ormian i przedstawiono sprawozdanie z pięciu lat prac Fundacji. Uroczystego poświęcenia lokalu dokonał kard. Kazimierz Nycz, fundator Fundacji i ordynariusz wiernych obrządku ormiańskiego w Polsce.